

Témák	Vizsgaszintek	
	Középszint	Emelt szint
3.1. A földrajzi felfedezések és következményeik	A portugál és spanyol felfedezések; a korai kapitalizmus (árforradalom, manufaktúrák, bankok és tőzsde, a jobbágyságszervezet átalakulása)	A gyarmatosítás a 16–17. században, a világhandkerkedelem kialakulása
		Magyarország gazdasága az európai munkamegosztásban (16–17. század)
3.2. A reformáció és a katolikus megújulás Európában és Magyarországon	A reformáció, a protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése Európában és Magyarországon	
	Az ellenreformáció, a katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon	
3.3. Törökellenes és rendi küzdelmek	A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás	Rendi és abszolutista törekvések, konfliktusok a 17. században: a Bocskai-szabadságharc, Bethlen Gábor bekapcsolódása a harmincéves háborúba, Zrínyi Miklós pályafutása
	Az ország három részre szakadása; a várháborúk (1541–1568)	
3.4. Erdély	Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete	Az Erdélyi Fejedelemség államszervezete
3.5. Magyarország a Habsburg Birodalomban	A Rákóczi-szabadságharc okai, céljai, fordulópontjai és a szatmári béke	A török kiűzése
	Magyarország újranevelése és újranevelése	Magyarország a Habsburg Birodalomban (Pragmatica Sanctio, kormányzat)
3.6. A felvilágosodás	A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése	A jakobinus diktatúra
	A felvilágosodás államelméletei; az Emberi és polgári jogok nyilatkozata	Napóleoni háborúk és a bécsi kongresszus
	Mária Terézia és II. József reformjai	Az európai világkép változása (alapvető kérdések, tudományos gondolkodás, társadalomkép, vallás)

FOGALMAK:

gyarmat, világhandkerkedelem, abszolutizmus, reformáció, protestáns, evangélikus, református, anglikán, unitárius, vallási türelem, ellenreformáció, katolikus megújulás, jezsuiták, barokk, hajdúszabadság, kuruc, labanc, szabadságharc, trónfosztás, amnesztia, infláció, manufaktúra, tőke, tőkés, bérmunkás, kapitalizmus, bank, tőzsde, részvény, örökös jobbágyság, felvilágosodás, jogegyenlőség, hatalmi ágak megosztása, népfelség, társadalmi szerződés, szabad verseny, alkotmány, alkotmányos monarchia, elnök, miniszterelnök, felelős kormány, census, általános választójog, forradalom, diktatúra, felvilágosult abszolutizmus, kettős vámhatár, úrbéri rendelet, Ratio Educationis, türelmi rendelet, nyelvrendelet

presbiter, predesztináció, rekatolizáció, három rendi nemzet, merkantilizmus, újszervezési jog, Szent Liga, svábok, görögkatolikus, Udvari Haditanács, Magyar Kancellária, Helytartótanács, elektori rendszer, kontinentális zárlat

SZEMÉLYEK:

Kolumbusz, Vasco da Gama, Magellán, Luther, Kálvin, Károli Gáspár, Pázmány Péter, Apáczai Csere János, V. Károly, Loyolai (Szent) Ignác, I. Szulejmán, II. Lajos, (Szapolyai) János, I. Ferdinánd, Dobó István, Zrínyi Miklós (a szigetvári hős), Bethlen Gábor, I. Lipót, II. Rákóczi Ferenc, XIV. Lajos, Mária Terézia, II. József, Washington, Montesquieu, Rousseau, Adam Smith

Dózsa György, Méliusz Juhász Péter, Misztótfalusi Kis Miklós, Tomori Pál, Fráter György, Báthory István, Bocskai István, I. Rákóczi György, Zrínyi Miklós (a költő és hadvezér), Lotaringiai Károly, Savoyai Jenő, Károlyi Sándor, III. Károly, Kopernikusz, Newton, Robespierre, Bonaparte Napóleon

KRONOLÓGIA:

1492-től az újkor, 1492 Amerika felfedezése, 1517 a reformáció kezdete, 1545 a tridenti zsinat megnyitása, 1568 a tordai határozat, 1526 a mohácsi csata, 1541 Buda eleste, 1552 Eger védelme, 1566 Szigetvár eleste, 1703–1711 a Rákóczi-szabadságharc, 1711 a szatmári béke, 1689 a Jognyilatkozat, 1776 a Függetlenségi nyilatkozat, 1789 a francia forradalom, 1740–1780 Mária Terézia uralkodása, 1780–1790 II. József uralkodása

1555 augsburgi vallásbéke, 1568 drinápolyi béke, 1606 bécsi béke, 1613–1629 Bethlen fejedelemsége, 1648 a vesztfáliai békék, 1664 Zrínyi téli hadjárata, 1570 speyeri szerződés, 1664 vasvári béke, 1686 Buda visszafoglalása, 1687 pozsonyi országgyűlés, 1697 zentai csata, 1699 karlócai béke, 1705 a szécsényi országgyűlés, 1707 az ónodi országgyűlés, 1723 a Pragmatica Sanctio elfogadása, 1793–1794 jakobinus diktatúra, 1805 Austerlitz, 1813 lipcsei csata, 1804–1814/1815 Napóleon császársága, 1815 a waterlooi csata

TOPOGRÁFIA:

Spanyolország, India, Kína, Sárospatak, Mohács, Kőszeg, Eger, Szigetvár, Habsburg Birodalom, Erdélyi Fejedelemség, Hódoltság, Magyar Királyság (királyi Magyarország), Pozsony, Gyulafehérvár, Debrecen, Temesvár, Határőrvidék, Nagy-Britannia, Amerikai Egyesült Államok, Poroszország, Oroszország, London, Párizs/Versailles

Genf, Nagyszombat, Partium, Bánság/Temesköz, Borogyino, Waterloo

▲ A témakörhöz tartozó topográfia